

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

**Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої
освіти**

сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

Кафедра фінансів

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою
(пост. № 01 від 04.07.2020 р.)
Ректор
 А. А. Мазаракі

**БЮДЖЕТНА СИСТЕМА /
BUDGETARY SYSTEM**

**РОБОЧА ПРОГРАМА /
COURSE OUTLINE**

освітній ступінь	молодший бакалавр / Junior bachelor
галузь знань	07 Управління та адміністрування / Management and administration
спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування / Finance, Banking and Insurance

Київ 2020

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ
заборонено**

Автори: Чугунов І.Я., д-р екон. наук, професор,
Макогон В.Д., д-р екон. наук, професор,
Маркуц Ю.І., канд. екон. наук, доцент,
Гусаревич Н.В., канд. екон. наук, доцент

Обговорено і схвалено на засіданні кафедри фінансів
від 16 жовтня 2020 р., протокол № 7

Рецензенти: Козарезенко Л.В., д-р екон. наук, професор кафедри фінансів;
Дибко Н.М., канд. екон. наук, головний спеціаліст
Управління міжнародного співробітництва
Міністерства фінансів України

**РОБОЧА ПРОГРАМА /
COURSE OUTLINE**

освітній ступінь	молодший бакалавр / Junior bachelor
галузь знань	07 Управління та адміністрування / Management and administration
спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування / Finance, Banking and Insurance

1. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ ТА РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ТЕМАМИ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН)

№ пор.	Назва теми	Кількість годин				Форма контролю
		Всього годин/кредитів	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота	
1	Бюджетна система та її принципи	20	6	6	8	УО, Т, КСР, АЗ
2	Сутність та значення державного бюджету	14	4	4	6	УО, Т, ЕД, АЗ
3	Бюджетна політика та бюджетний механізм	16	4	4	8	УО, Т, АЗ, Е
4	Бюджетний процес та його учасники	20	6	6	8	УО, Т, ЕД, ТО
5	Система доходів державного бюджету	14	4	4	6	УО, КСР, Т, Е
6	Система видатків державного бюджету	16	4	4	8	УО, КСР, Т, ТО
7	Формування місцевих бюджетів	16	4	4	8	УО, Т, АЗ, Е
8	Міжбюджетні відносини	16	4	4	8	УО, Т, ЕД
9	Видатки бюджету на соціальний захист населення і соціальну сферу	20	6	6	8	УО, Т, ЕД, АЗ
10	Видатки бюджету на економічну діяльність, науку, оборону та управління	14	4	4	6	УО, Т, КСР, Е
11	Виконання Державного бюджету України	14	4	4	6	УО, Т, ТО
Разом:		180/6	50	50	80	
Підсумковий контроль - ЕКЗАМЕН						

УО – усне опитування;
Т – тестування;
ЕД – економічний диктант;
Е – есе;

КСР – контроль самостійної роботи;
АЗ – перевірка індивідуальних завдань;
ТО – тематичні огляди;

2. ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ, САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Результати навчання	Вид навчальної роботи	Робочий час студента, год.
<p>Володіти навичками самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. Здійснювати пошук, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел. Виконувати професійні функції самостійно і в групі, вміти пояснювати інформацію, ідеї, проблеми у фінансовій області та можливі шляхи їх рішення. Розуміти принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем, фінансову термінологію. Знати зміст сучасних механізмів реалізації фінансової політики держави, підходів до функціонування різних сегментів фінансового ринку. Вміти критично осмислювати концептуальні основи економічної теорії. Уміти працювати з нормативно-</p>	<p>Тема 1. Бюджетна система та її принципи Лекція 1</p> <p>План лекції: 1. Історія виникнення і становлення бюджету у світі. 2. Розвиток бюджетної системи України. 3. Сутність і складові бюджетної системи України.</p> <p style="text-align: center;">Лекція 2</p> <p>План лекції: 1. Принципи бюджетної системи. 2. Бюджетна класифікація: сутність та завдання. 3. Складові бюджетної класифікації.</p> <p style="text-align: center;">Лекція 3</p> <p>План лекції: 1. Бюджетні правовідносини. 2. Склад бюджетного законодавства.</p> <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1-4;</i> <i>Додатковий: 1, 3, 5-7, 9, 11-12;</i> <i>Інтернет-джерела: 1-5</i></p>	2
	<p>Лекція 2</p> <p>План лекції: 1. Принципи бюджетної системи. 2. Бюджетна класифікація: сутність та завдання. 3. Складові бюджетної класифікації.</p>	2
	<p>Лекція 3</p> <p>План лекції: 1. Бюджетні правовідносини. 2. Склад бюджетного законодавства.</p>	2
	<p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття, опрацювання питань для самопідготовки. Підготовка до контрольного тестування.</p>	2
	<p><i>Визначити питому вагу доходів та видатків державного та місцевих бюджетів України у зведеному бюджеті за два попередніх та поточний рік.</i></p>	6
<p>Семінарське заняття 1</p> <p>План семінарського заняття: 1. Становлення бюджетних відносин в Україні. 2. Розвиток бюджетних відносин у розвинутих і трансформаційних країнах.</p>	2	

Результати навчання	Вид навчальної роботи	Робочий час студента, год.
правовими актами законодавства, правилами та інструкціями	<p align="center">Семінарське заняття 2</p> <p>План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Принципи побудови бюджетної системи України. 2. Сутність та мета застосування бюджетної класифікації. 3. Складові частини бюджетної класифікації. 	2
	<p align="center">Семінарське заняття 3</p> <p>План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Законодавча і нормативна база функціонування бюджетної системи. 2. Функціонування складових бюджетної системи. 	2
<p>Володіти навичками самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.</p> <p>Здійснювати пошук, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.</p> <p>Виконувати професійні функції самостійно і в групі, вміти пояснювати інформацію, ідеї, проблеми у фінансовій області та можливі шляхи їх рішення.</p> <p>Розуміти принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем, фінансову термінологію.</p> <p>Знати зміст сучасних механізмів реалізації фінансової політики держави, підходів до</p>	<p align="center">Тема 2. Сутність та значення державного бюджету</p> <p align="center">Лекція 1</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Державний бюджет як економічна категорія. 2. Державний бюджет як основний фінансовий план держави, його призначення роль та функції. 3. Фактори, що впливають на формування та виконання державного бюджету. <p align="center">Лекція 2</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бюджетний дефіцит та його регулювання. 2. Економічна сутність державного боргу, його види. 3. Управління державним боргом. <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1-4;</i> <i>Додатковий: 1, 5-7, 10, 11-13;</i> <i>Інтернет-джерела: 1-5</i></p>	2
	<p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття, опрацювання питань для самопідготовки. Підготовка до контрольного тестування.</p>	2
	<p><i>1. Проаналізувати і дати характеристику показників Державного бюджету України за</i></p>	4

Результати навчання	Вид навчальної роботи	Робочий час студента, год.
<p>функціонування різних сегментів фінансового ринку. Вміти критично осмислювати концептуальні основи економічної теорії.</p> <p>Уміти працювати з нормативно-правовими актами законодавства, правилами та інструкціями.</p> <p>Уміти творчо використовувати статистичну та фінансову інформацію</p>	<p><i>два попередніх та поточний рік.</i></p> <p><i>2. Проаналізувати структуру і динаміку внутрішнього і зовнішнього державного боргу.</i></p> <p><i>Результати оформити у вигляді аналітичної записки.</i></p>	
	<p align="center">Семінарське заняття 1</p> <p>План семінарського заняття:</p> <p>1. Соціально-економічний зміст і значення державного бюджету.</p> <p>2. Характеристика державного бюджету як основного фінансового плану і його відмінності від бюджету як економічної категорії.</p> <p>3. Функції державного бюджету.</p> <p>4. Фактори, що впливають на формування та виконання державного бюджету.</p>	2
	<p align="center">Семінарське заняття 2</p> <p>План семінарського заняття:</p> <p>1. Складові частини бюджету: загальний та спеціальний фонди.</p> <p>2. Сутність бюджетного дефіциту.</p> <p>3. Аналіз боргового навантаження в Україні та зарубіжних країнах.</p> <p>4. Роль державного бюджету в соціально-економічному розвитку країни.</p>	2
<p>Володіти навичками самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.</p> <p>Здійснювати пошук, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.</p> <p>Виконувати професійні функції самостійно і в групі, вміти пояснювати інформацію, ідеї, проблеми у фінансовій області</p>	<p align="center">Тема 3. Бюджетна політика та бюджетний механізм</p> <p align="center">Лекція 1</p> <p>План лекції:</p> <p>1. Зміст, значення, основні завдання бюджетної політики.</p> <p>2. Основні завдання бюджетної політики.</p> <p>3. Бюджетний механізм, його сутність.</p> <p>4. Структура та складові бюджетного механізму.</p>	2
	<p align="center">Лекція 2</p> <p>План лекції:</p> <p>1. Бюджетного планування: його сутність і значення</p> <p>2. Методи бюджетного планування</p>	2

Результати навчання	Вид навчальної роботи	Робочий час студента, год.
<p>та можливі шляхи їх рішення. Розуміти принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем, фінансову термінологію. Знати зміст сучасних механізмів реалізації фінансової політики держави, підходів до функціонування різних сегментів фінансового ринку. Вміти критично осмислювати концептуальні основи економічної теорії. Уміти працювати з нормативно-правовими актами законодавства, правилами та інструкціями. Уміти творчо використовувати статистичну та фінансову інформацію. Розробляти пропозиції щодо формування і вдосконалення фінансової, бюджетної, податкової політики держави</p>	<p>3. Бюджетне прогнозування: етапи та завдання. Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1-4;</i> <i>Додатковий: 1-2, 4, 8-10;</i> <i>Інтернет-джерела: 1-5</i></p>	
	<p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття, опрацювання питань для самопідготовки. Підготовка до контрольного тестування.</p>	2
	<p><i>Проаналізувати особливості бюджетної політики у поточному бюджетному періоді. Підготуватися до тематичної аудиторної дискусії.</i></p>	6
	<p style="text-align: center;">Семінарське заняття 1</p> <p>План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бюджетна політика: мета, зміст та значення в розвитку економіки. 2. Економічне призначення та сутність бюджетної стратегії та бюджетної тактики. 3. Бюджетний механізм як інструмент реалізації бюджетної політики держави. 	2
	<p style="text-align: center;">Семінарське заняття 2</p> <p>План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Функції та принципи організації бюджетного планування. 2. Управління бюджетною системою України. 3. Особливості середньострокового прогнозування в Україні. 	2

Результати навчання	Вид навчальної роботи	Робочий час студента, год.
<p>Володіти навичками самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.</p> <p>Вміти здійснювати пошук, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.</p> <p>Виконувати професійні функції самостійно і в групі, вміти пояснювати інформацію, ідеї, проблеми у фінансовій області та можливі шляхи їх рішення.</p> <p>Розуміти принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем, фінансову термінологію.</p> <p>Знати зміст сучасних механізмів реалізації фінансової політики держави, підходів до функціонування різних сегментів фінансового ринку.</p> <p>Вміти критично осмислювати концептуальні основи економічної теорії.</p> <p>Уміти працювати з нормативно-правовими актами законодавства, правилами та інструкціями.</p>	<p>Тема 4. Бюджетний процес та його учасники Лекція 1</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність бюджетного процесу, його стадії. 2. Бюджетні повноваження учасників бюджетного процесу 3. Розпорядники бюджетних коштів та бюджетні призначення. <p>Лекція 2</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Програмно-цільовий метод у бюджетному процесі. 2. Бюджетні програми, їх складові. 3. Паспорти бюджетних програм. 4. Результативні показники бюджетних програм. <p>Лекція 3</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розгляд та прийняття Державного бюджету України. 2. Виконання державного бюджету. 3. Контроль за дотриманням бюджетного законодавства. <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1-4;</i> <i>Додатковий: 1-2, 7, 9, 11-14;</i> <i>Інтернет-джерела: 1-5</i></p>	<p>2</p> <p>2</p> <p>2</p>
	<p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття, опрацювання питань для самопідготовки. Підготовка до контрольного тестування.</p>	<p>2</p>
	<p><i>Групова робота з розгляду шляхів підвищення якості бюджетного процесу з наступним обговоренням в аудиторії.</i></p> <p><i>Підготовка тематичного огляду з теми «Бюджетний процес в країнах з розвинутою економікою».</i></p>	<p>6</p>
	<p>Семінарське заняття 1 План семінарського заняття:</p>	<p>2</p>

Результати навчання	Вид навчальної роботи	Робочий час студента, год.
<p>Уміти творчо використовувати статистичну та фінансову інформацію. Використовувати професійно-профільні практичні навички з фундаментальних дисциплін в процесах організації фінансової діяльності</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зміст і стадії бюджетного процесу. 2. Бюджетні повноваження учасників бюджетного процесу: Президента України; Верховної Ради України; Кабінету Міністрів України; Міністерства фінансів України; Державної казначейської служби України. 3. Розпорядники бюджетних коштів, їх види, права та обов'язки. 	
	<p style="text-align: center;">Семінарське заняття 2</p> <p>План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Становлення та розвиток програмно-цільового методу у світі. 2. Особливості застосування програмно-цільового методу в Україні. 3. Бюджетні програми, їх відповідальні виконавці. 4. Групи результативних показників бюджетних програм. 	2
	<p style="text-align: center;">Семінарське заняття 3</p> <p>План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організаційні засади складання проекту державного бюджету. 2. Бюджетні запити. 3. Розгляд проекту закону та прийняття закону про Державний бюджет України. 4. Бюджетні призначення в разі несвоєчасного прийняття закону про Державний бюджет України. 5. Організація виконання державного бюджету. 	2
<p>Володіти навичками самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. Вміти здійснювати</p>	<p>Тема 5. Система доходів державного бюджету</p> <p style="text-align: center;">Лекція 1</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічний зміст і роль доходів бюджету. 2. Методи мобілізації доходів бюджету. 	2

Результати навчання	Вид навчальної роботи	Робочий час студента, год.
<p>пошук, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел. Виконувати професійні функції самостійно і в групі, вміти пояснювати інформацію, ідеї, проблеми у фінансовій області та можливі шляхи їх рішення. Уміти працювати з нормативно-правовими актами законодавства, правилами та інструкціями. Уміти творчо використовувати статистичну та фінансову інформацію. Розробляти пропозиції щодо формування і вдосконалення фінансової, бюджетної, податкової політики держави</p>	<p style="text-align: center;">Лекція 2</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація доходів бюджету. 2. Склад і джерела доходів бюджету. <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1-4;</i> <i>Додатковий: 1-2, 4, 7-12;</i> <i>Інтернет-джерела: 1-5</i></p>	2
	<p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття, опрацювання питань для самопідготовки. Підготовка до контрольного тестування.</p>	2
	<p><i>Проаналізувати співвідношення складових доходів державного бюджету за бюджетною класифікацією за два попередніх та поточний рік. За висновками підготувати аналітичну доповідь.</i></p>	4
	<p style="text-align: center;">Семінарське заняття 1</p> <p>План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-економічний зміст доходів бюджету. 2. Методи формування доходів бюджету. 3. Склад і структура податкових надходжень доходів державного бюджету. 	2
	<p style="text-align: center;">Семінарське заняття 2</p> <p>План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика неподаткових надходжень доходів бюджету. 2. Доходи від операцій з капіталом. 3. Бюджетні трансферти, їх роль в бюджетному регулюванні. 	2
<p>Володіти навичками самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. Вміти здійснювати пошук, обробляти та аналізувати</p>	<p style="text-align: center;">Тема 6. Система видатків державного бюджету</p> <p style="text-align: center;">Лекція 1</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна сутність та склад видатків державного бюджету. 	2

Результати навчання	Вид навчальної роботи	Робочий час студента, год.
<p>інформацію з різних джерел. Виконувати професійні функції самостійно і в групі, вміти пояснювати інформацію, ідеї, проблеми у фінансовій області та можливі шляхи їх рішення. Уміти працювати з нормативно-правовими актами законодавства, правилами та інструкціями. Уміти творчо використовувати статистичну та фінансову інформацію. Розробляти пропозиції щодо формування і вдосконалення фінансової, бюджетної, податкової політики держави</p>	<p>2. Класифікація видатків бюджету. 3. Функціональна класифікація видатків та кредитування бюджету.</p> <p style="text-align: center;">Лекція 2</p> <p>План лекції: 1. Економічна класифікація видатків бюджету. 2. Бюджетне фінансування, його форми і методи. 3. Фінансування видатків бюджету за програмно-цільовим методом формування бюджету.</p> <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1-4;</i> <i>Додатковий: 1, 4, 9-14;</i> <i>Інтернет-джерела: 1-5</i></p>	2
	<p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття, опрацювання питань для самопідготовки. Підготовка до контрольного тестування.</p>	2
	<p><i>Проаналізувати вплив пріоритетних заходів бюджетної політики на структуру видатків Державного бюджету України, висновки узагальнити у формі есе.</i></p>	6
	<p style="text-align: center;">Семінарське заняття 1</p> <p>План семінарського заняття: 1. Соціально-економічний зміст та склад видатків бюджету. 2. Класифікація видатків бюджету за різними критеріями. 3. Напрями фінансування видатків за рахунок державного бюджету. 4. Сутність функціональної класифікації видатків та кредитування бюджету, її побудова.</p>	2

Результати навчання	Вид навчальної роботи	Робочий час студента, год.
	<p align="center">Семінарське заняття 2</p> <p>План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, складові та особливості економічної класифікації видатків. 2. Сутність та ознаки відомчої класифікації видатків. 3. Складові системи бюджетного фінансування. 4. Планування видатків бюджету за програмно-цільовим методом. 	2
<p>Володіти навичками самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.</p> <p>Вміти здійснювати пошук, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.</p> <p>Виконувати професійні функції самостійно і в групі, вміти пояснювати інформацію, ідеї, проблеми у фінансовій області та можливі шляхи їх рішення. Уміти працювати з нормативно-правовими актами законодавства, правилами та інструкціями.</p>	<p align="center">Тема 7. Формування місцевих бюджетів</p> <p align="center">Лекція 1</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Місцеві бюджети, їх сутність і роль у бюджетній системі. 2. Місцеві бюджети як економічна категорія. 	2
	<p align="center">Лекція 2</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Складання, розгляд та затвердження місцевих бюджетів. 2. Сутність та структура доходів місцевих бюджетів. 3. Видатки місцевих бюджетів. <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1-4;</i> <i>Додатковий: 1, 5-7, 9-13;</i> <i>Інтернет-джерела: 1-5</i></p>	2
	<p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття, опрацювання питань для самопідготовки. Підготовка до контрольного тестування.</p>	2
	<p><i>Підготовка до аудиторної дискусії на тему «Особливості формування доходної бази місцевих бюджетів, їх використання та доцільності децентралізації місцевого самоврядування»</i></p>	6
	<p align="center">Семінарське заняття 1</p> <p>План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність місцевих бюджетів, їх роль в соціально-економічному розвитку території. 	2

Результати навчання	Вид навчальної роботи	Робочий час студента, год.
	2. Особливості складання, розгляду і затвердження місцевих бюджетів. 3. Виконання місцевих бюджетів.	
	<p style="text-align: center;">Семінарське заняття 2</p> <p>План семінарського заняття:</p> 1. Методичні основи формування доходів місцевих бюджетів. 2. Особливості формування видатків місцевих бюджетів. 3. Розподіл видів видатків між місцевими бюджетами.	2
Володіти навичками самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. Вміти здійснювати пошук, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел. Виконувати професійні функції самостійно і в групі, вміти пояснювати інформацію, ідеї, проблеми у фінансовій області та можливі шляхи їх рішення. Уміти працювати з нормативно-правовими актами законодавства, правилами та інструкціями.	<p style="text-align: center;">Тема 8. Міжбюджетні відносини</p> <p style="text-align: center;">Лекція 1</p> <p>План лекції:</p> 1. Поняття та мета міжбюджетних відносин. 2. Механізм реалізації міжбюджетних відносин. 3. Міжбюджетні трансферти, їх види. <p style="text-align: center;">Лекція 2</p> <p>План лекції:</p> 1. Трансферти, що надаються з Державного бюджету України місцевим бюджетам. 2. Фінансові нормативи бюджетної забезпеченості. 3. Горизонтальне вирівнювання податкоспроможності бюджетів. <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1-4;</i> <i>Додатковий: 2, 4, 6-7, 11-12;</i> <i>Інтернет-джерела: 1-5</i></p>	2
	Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття, опрацювання питань для самопідготовки. Підготовка до контрольного тестування.	2
	<i>Охарактеризувати роль міжбюджетних трансфертів у формуванні доходів та видатків державного та місцевих бюджетів, висновки узагальнити у формі тематичного огляду.</i>	6

Результати навчання	Вид навчальної роботи	Робочий час студента, год.
	<p align="center">Семінарське заняття 1</p> <p>План семінарського заняття:</p> <p>1. Організація та функціонування міжбюджетних відносин в Україні.</p> <p>2. Принципи та форми системи міжбюджетних відносин.</p> <p>3. Економічна сутність міжбюджетних трансфертів.</p>	2
	<p align="center">Семінарське заняття 2</p> <p>План семінарського заняття:</p> <p>1. Освітня і медична субвенції</p> <p>2. Індекс податкоспроможності.</p> <p>3. Система горизонтального вирівнювання податкоспроможності обласних бюджетів.</p> <p>4. Горизонтальне вирівнювання податкоспроможності міст обласного значення.</p>	2
<p>Вміти здійснювати пошук, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.</p> <p>Виконувати професійні функції самостійно і в групі, вміти пояснювати інформацію, ідеї, проблеми у фінансовій області та можливі шляхи їх рішення. Уміти працювати з нормативно-правовими актами законодавства, правилами та інструкціями.</p> <p>Уміти творчо використовувати статистичну та фінансову інформацію та результати аналізу</p> <p>Використовувати</p>	<p align="center">Тема 9. Видатки бюджету на соціальний захист населення і соціальну сферу</p> <p align="center">Лекція 1</p> <p>План лекції:</p> <p>1. Національна система соціального захисту та соціального забезпечення населення.</p> <p>2. Сутність та принципи кошторисного фінансування.</p> <p>3. Складання, розгляд, затвердження кошторисів бюджетних установ.</p> <p>4. Нормування бюджетних витрат.</p>	2
	<p align="center">Лекція 2</p> <p>План лекції:</p> <p>1. Значення та склад видатків на освіту.</p> <p>2. Планування видатків на освіту.</p>	2
	<p align="center">Лекція 3</p> <p>План лекції:</p> <p>1. Значення та склад видатків на охорону здоров'я.</p> <p>2. Планування видатків на охорону здоров'я.</p> <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний: 1-4;</i></p> <p><i>Додатковий: 2-3, 8-11, 13-14;</i></p>	2

Результати навчання	Вид навчальної роботи	Робочий час студента, год.
професійно-профільні практичні навички з фундаментальних дисциплін в процесах організації фінансової діяльності	<i>Інтернет-джерела: 1-5</i>	
	Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття, опрацювання питань для самопідготовки. Підготовка до контрольного тестування.	2
	<i>Підготувати тематичний огляд за темами: 1. Роль бюджету в забезпеченні соціального захисту населення. 2. Система соціального страхування в Україні.</i>	6
	<p style="text-align: center;">Семінарське заняття 1</p> <p>План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Необхідність, форми і види соціального захисту населення. 2. Основи кошторисного фінансування. Види кошторисів. 3. Класифікація статей витрат кошторису. 4. Види норм видатків, їх характеристика. 	2
	<p style="text-align: center;">Семінарське заняття 2</p> <p>План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Склад і структура видатків бюджетів на освіту. 2. Фінансування загальноосвітніх шкіл. 3. Фінансування вищої освіти. 	2
	<p style="text-align: center;">Семінарське заняття 3</p> <p>План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Склад і структура видатків бюджету на охорону здоров'я. 2. Фінансування закладів системи охорони здоров'я. 3. Проблеми фінансового забезпечення і соціальної сфери. 	2

Результати навчання	Вид навчальної роботи	Робочий час студента, год.
<p>Вміти здійснювати пошук, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.</p> <p>Виконувати професійні функції самостійно і в групі, вміти пояснювати інформацію, ідеї, проблеми у фінансовій області та можливі шляхи їх рішення. Уміти працювати з нормативно-правовими актами законодавства, правилами та інструкціями. Уміти творчо використовувати статистичну та фінансову інформацію та результати аналізу</p> <p>Використовувати професійно-профільні практичні навички з фундаментальних дисциплін в процесах організації фінансової діяльності</p>	<p>Тема 10. Видатки бюджету на економічну діяльність держави, науку, оборону і управління</p> <p>Лекція 1</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Необхідність і склад видатків бюджету на економічну діяльність. 2. Роль бюджету у здійсненні інвестиційних програм. 3. Порядок фінансування державних капітальних вкладень. <p>Лекція 2</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Видатки на науку і науково-дослідні роботи. 2. Видатки на державне управління і судову владу. 3. Сутність та завдання видатків на національну оборону. <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1-4;</i> <i>Додатковий: 1-3, 8-11;</i> <i>Інтернет-джерела: 1-5</i></p>	<p>2</p> <p>2</p>
	<p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до практичного заняття, опрацювання питань для самопідготовки. Підготовка до контрольного тестування.</p>	<p>2</p>
	<p><i>Підготувати аналітичну записку за результатами аналізу:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Складу, структури і динаміки видатків державного бюджету на управління за два попередні і поточний рік. 2. Динаміки видатків Державного бюджету України на оборону. 	<p>4</p>

Результати навчання	Вид навчальної роботи	Робочий час студента, год.
	<p align="center">Семінарське заняття 1</p> <p>План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль бюджетів у розвитку та структурній перебудові галузей економіки в Україні. 2. Склад видатків на економічну діяльність, особливості його планування та фінансування. 3. Видатки на розвиток промисловості та енергетики, сільського господарства. 	2
	<p align="center">Семінарське заняття 2</p> <p>План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Необхідність та склад видатків на управління. 2. Характеристика видатків на правоохоронну діяльність і забезпечення безпеки держави. 3. Сутність та значення видатків на оборону, їх склад. 4. Склад видатків на науку та джерела їхнього фінансування. 	2
<p>Вміти здійснювати пошук, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.</p> <p>Виконувати професійні функції самостійно і в групі, вміти пояснювати інформацію, ідеї, проблеми у фінансовій області та можливі шляхи їх рішення. Уміти працювати з нормативно-правовими актами законодавства, правилами та інструкціями.</p> <p>Використовувати професійно-профільні практичні навички з фундаментальних</p>	<p align="center">Тема 11. Виконання Державного бюджету України</p> <p align="center">Лекція 1</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Становлення та розвиток системи Державного казначейства в Україні. 2. Організаційна структура Державної казначейської служби України. 3. Функції Державної казначейської служби України. <p align="center">Лекція 2</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність казначейської форми обслуговування державного бюджету. 2. Особливості казначейського обслуговування місцевих бюджетів. 3. Єдиний казначейський рахунок <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 1-4;</i> <i>Додатковий: 2, 5, 6-7, 9-14;</i> <i>Інтернет-джерела: 1-5</i></p>	2
	Вивчення та доповнення матеріалу лекції,	2

Результати навчання	Вид навчальної роботи	Робочий час студента, год.
дисциплін в процесах організації фінансової діяльності	підготовка до практичного заняття, опрацювання питань для самопідготовки. Підготовка до контрольного тестування.	
	<i>Проаналізувати виконання доходів та видатків Державного бюджету України за три попередні роки за бюджетною класифікацією, за висновками сформулювати пропозиції у вигляді есе.</i>	4
	<p align="center">Семінарське заняття 1</p> <p>План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Передумови створення, призначення і функції Державної казначейської служби України. 2. Організаційні основи функціонування Державної казначейської служби України. 3. Розпис Державного бюджету України. 	2
	<p align="center">Семінарське заняття 2</p> <p>План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організація і порядок виконання доходної частини бюджету. 2. Організація, форми і методи фінансування видатків бюджету. 3. Казначейське обслуговування місцевих бюджетів <p>Модульна контрольна робота</p>	2
Разом		180

**Курсивом виділено інтерактивні методи навчання*

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правова база

1. Конституція України: Конституція від 28.06.1996 № 254/96 із змінами // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – 141 с.
2. Бюджетний кодекс України : Кодекс України від 08.07.2010 № 2456–VI зі змінами. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
3. Про Державний бюджет України на 2018 рік: Закон України від 07.12.2017 р. № 2246–VIII. *Офіційний вісник України*. 2018. № 3-4. Ст. 26.
4. Про Державний бюджет України на 2019 рік: Закон України від 23.11.2018 р. № 2629–VIII. *Офіційний вісник України*. 2018. № 50. Ст. 400.
5. Про Державний бюджет України на 2020 рік: Закон України від 14.11.2019 р. № 294–IX. *Офіційний вісник України*. 2020. № 5. Ст. 31.
6. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1.04.2014 р. № 333-р [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014>.
7. Про схвалення Стратегії системи управління державними фінансами на 2017-2020 рр.: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 8.02.2017 р. № 142-р [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpddocid>.
8. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 24.
9. Про бюджетну класифікацію : наказ Міністерства фінансів України від 14.01.2011 № 11. – Режим доступу : document.ua/pro-byudzhetnu-klasifikaciyu-doc43737.html.
10. Про затвердження Порядку перерахування міжбюджетних трансфертів: постанова Кабінету Міністрів України від 15.12.2010 № 1132. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1132-2010>.
11. Деякі питання надання медичної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам : постанова Кабінету Міністрів України від 23.01.2015 № 11 зі змінами. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/11-2012.
12. Деякі питання надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам : постанова Кабінету Міністрів України від 14.01.2015 №6 зі змінами. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/6-2015.
13. Порядок складання, розгляду, затвердження та основні вимоги до виконання кошторисів бюджетних установ : постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228 зі змінами. - Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/5-2002.

Основний

1. Бюджетна система: підруч. / за наук. ред. В.М. Федосова, С.І. Юрія. К.: Центр учбов. літ-ри; Екон. думка, 2012. 871 с.
2. *Фінанси. Підручник / І.О. Лютий, С.Я. Боринець, З.С. Варналій та ін.; за ред. І.О. Лютого. К: Видавництво Ліра-К, 2017. 720 с.*
3. Місцеві фінанси: підручник / О.П. Кириленко. К: УБС НБУ, 2015. 579 с.
4. Budget policy of social development. Chugunov I., Kaneva T., Makogon V., Pasichnyi M. and other. General editorship Chugunov I. Scientific Route.Tallinn, Estonia. 2018. 348 p.

Додатковий

1. *Державне фінансове регулювання економічних перетворень: монографія.*

- І.Я. Чугунов, Т.В. Канєва та ін. / за заг. ред. А.А. Мазаракі. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 376 с.*
2. *Інституційна трансформація фінансово-економічної системи України в умовах глобалізації: монографія. В.Р. Сіденко, І. Скрипченко, В.С Пономаренко. І.Я. Чугунов та ін./ за заг. ред. В.Р. Сіденка. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 648 с.*
 3. *Бюджетно-податкова політика у системі регулювання економіки: монографія / І.Я. Чугунов, Т.В. Канєва, М.Д. Пасічний та ін.; за заг. ред. І.Я. Чугунова. К.: Глобус-Пресс, 2018. 354 с.*
 4. *Макогон В. Д. Бюджетна стратегія держави: монографія. Київ: КНТЕУ, 2018. 364 с.*
 5. *Пасічний М.Д. Фінансова політика держави: монографія. Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 439 с.*
 6. *Радіонов Ю.Д. Формування видатків бюджету: монографія. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 616 с.*
 7. *Чугунов І.Я., Макогон В.Д. Бюджетна політика в умовах економічних перетворень. Економічний часопис - XXI. 2016. № 3-4(2). С. 66 – 69.*
 8. *Чугунов І.Я., Макогон В.Д. Бюджетна стратегія в умовах економічних перетворень. Вісник КНТЕУ. 2018. № 5. С.5–18.*
 9. *Чугунов І.Я., Собчук С.І. Формування бюджетної політики економічного розвитку країни. Вісник КНТЕУ. 2018. №3. С.103–116*
 10. *Чугунов І.Я., Самошкіна О.А. Видатки бюджету в системі державного регулювання соціально-економічного розвитку країни. Вісник КНТЕУ. 2019. № 2. С.103–121.*
 11. *Chugunov I., Makohon V., Markuts Y. Budgetary policy of the emerging countries in conditions of institutional transformations. Problems and Perspectives in Management. 2019. Volume 17, Issue №4, pp. 252-261.*
 12. *Chugunov I., Kachula S. State financial policy as a component of socioeconomic development of society. The potential of modern science. volume 2. Sciemcee Publishing. London, United Kingdom. 2019. pp. 29-44.*
 13. *Chugunov I., Makohon V. Budgetary projection in the system of financial and economic regulation of social processes. Baltic Journal of Economic Studies. Vol. 6 (2020) No. 1 January. 130-135.*
 14. *Чугунов І.Я., Ігнатюк І.М. Формування видатків бюджету у системі соціально-економічного розвитку країни // Економічний вісник університету. Переяслав-Хмельницький державний університет імені Г. Сковороди. 2016. № 28/1. С. 217-226.*

* курсивом виділені джерела, які є у бібліотеці КНТЕУ

Інтернет-ресурси

1. Офіційний сайт Президента України. URL: www.president.gov.ua
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: www.minfin.gov.ua
5. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: www.treasury.gov.ua